

BETÆNKNING**Afgivet af Råstofudvalget****vedrørende**

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxxx om ændring af Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven)
(Tidlig borgerinddragelse og offentlig høring)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Gerhardt Petersen	(A)	formand
Doris Jakobsen	(S)	næstformand
Saxtorph Didriksen	(S)	suppleant
Per Berthelsen	(S)	suppleant
Agathe Fontain	(IA)	
Naaja Nathanielsen	(IA)	
Kalistat Lund	(IA)	
Evelyn Frederiksen	(S)	suppleant

Udvalget har efter 1. behandlingen den 26. marts 2014 under FM2014 gennemgået forslaget og fremsender hermed sine overvejelser til Inatsisartut.

1. Forslagets indhold og formål

Der har i de senere år været en debat om hvad god borgerinddragelse er, og især også hvornår der er tale om en tilfredsstillende og reel borgerinddragelse i forbindelse med et givet råstofprojekt. Lovforslaget har til hensigt at præcisere rammerne for borgerinddragelse i høringsprocessen omkring råstofprojekter. Forslaget omfatter både olie og gasprojekter såvel som råstofprojekter. Forslaget tager udgangspunkt i gældende retningslinjer og praksis på området, som nu indføres i selve råstofloven.

1.1 Kodificering af praksis i forbindelse med høringer

Lovforslaget nedfælder formelle rammer for afholdelsen af offentlige høringer i forbindelse med råstofprojekter, for derved at gøre det tydeligt for medborgerne hvor, hvornår og under hvilke præmisser, de vil have mulighed for at give udtryk for deres holdning til et givet projekt.

1.2 For høring

Lovforslaget indeholder begrebet en "for høring". Det er en skriftlig høring, der foretages tidligt i et råstofprojekts livscyklus. Et råstofselskab har i forbindelse med de forundersøgelser, de er forpligtet til at fortage i henhold til retningslinjerne i råstofloven et projektudkast, der i følge nærværende lovforslag skal udsendes til offentligheden og undergives en skriftlig, "for høring".

En for høring kan ifølge forslaget have en varighed på 35 dage, hvor offentligheden i de tidlige faser i et råstofprojekt gives mulighed for at fremkomme med skriftlige tilkendegivelser til projektudkastet. For høringen skal alene ske, såfremt projektet må antages at kunne få virkninger for det omgivende samfund, der medfører, at der i forbindelse med råstofprojektet skal udarbejdes en Vurdering af den Samfundsmæssige Bæredygtighed en (VSB) og en Vurdering af Virkninger på Miljøet en (VVM) i henhold til § 73 og § 76 i råstofloven.

1.3 Høringsperioden

Den almindelige høringsperiode er i lovforslaget sat til at vare 8 uger. Denne tidsfrist er fastsat blandt andet med udgangspunkt i den danske planlov.

1.4 Hvilket materiale udsendes der til høring

Det materiale der tilgår offentligheden i forbindelse med høringen er de to redegørelser Vurdering for Virkninger på Miljøet (VVM) og Vurdering af den Samfundsmæssige Bæredygtighed (VSB). Da det af Naalakkersuisut vurderes, at den største samfundsmæssige interesse ligger i at få vurderet miljøforhold og økonomiske, sociale og sundhedsmæssige virkninger af et givet råstofprojekt i forbindelse med en høring. Det fremgår af forslagets almindelige bemærkninger, at der fra høringen undtages visse typer af dokumenter, der af Naalakkersuisut vurderes at have en begrænset interesse for offentligheden. Der er i denne forbindelse tale om materialer af blandt andet geologisk og teknisk karakter, der indgår i et råstofselskabs ansøgningsmateriale.

1.5 Tidsvarsel for afholdelse af borgermøder

Lovforslaget fastsætter at der skal gives 14 dages varsel inden, der indkaldes til høringsmøder. Bestemmelsen forpligter endvidere den, som afholder høringsmødet til at annoncerer således, at det er almindeligt kendt at der afholdes et møde og på hvilken lokalation mødet afholdes.

1.6 Oprettelse af en fond til styrkelse af borgerinddragelse

Forslaget indeholder også et ønske om oprettelsen af en fond, hvor borgere og interesseorganisationer har mulighed for at ansøge om midler til at foretage og igangsætte selvstændige undersøgelser af et givet emne omkring et råstofprojekt.

2. Forslagets førstebehandling i Inatsisartut

Udvalget kan konstatere at opbakningen til forslaget i dets foreliggende form er blandet. Koalitionens ordførere udtrykte umiddelbar opbakning til en realisering af forslagens intentioner. Der blev fra andre ordførere rejst flere reservationer overfor forslaget, herunder blandt andet i forhold til høringsperiodens længde, der fandtes utilstrækkelig i relation til ønsket om at høringsmateriale skal tilgå offentligheden samtidigt på både dansk og grønlandsk. En ordfører anså, at der i stedet for høringsbestemmelser, der retter sig specifikt i mod råstofområdet burde udarbejdes en særskilt lov, der omhandler høring og borgerinddragelse generelt.

3. Høringssvar

Forslaget har i perioden 9 december 2013 til 22 januar 2014 været i høring hos følgende myndigheder, organisationer og virksomheder:

Formandens Departement, Departementet for Miljø og Natur, Departementet for Finans og Indenrigsanliggender, Departementet for Sundhed og Infrastruktur, Grønlands Arbejdsgiverforening, NUSUKA, S.I.K., KANUKOKA, Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Nunaoil A/S, NunaMinerals, Transparency Greenland, AvataQ - Grønlands Natur og Miljøforening, Foreningen af 16. August, KNAPK, ICC Greenland, Nuuk Fjordens Venner, Rigsombudsmanden i Grønland, Miljøministeriet, Klima- og Energiministeriet og Greenland Oil Industry Association (GOIA), Grønlands Naturinstitut, DCE og Foreningen Timmiaq (fugleforening).

Der er modtaget høringssvar fra følgende: Departementet for Miljø og Natur, Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender, Departementet for Sundhed, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, GA, WWF, Transparency International Greenland, Naturstyrelsen.

3.1. Udvalgets kommentarer til høringen.

Udvalget vil knytte kommentarer til enkelte høringssvar og Naalakkersuisuts replik herpå. Indledningsvis finder udvalget ikke anledning til at knytte kommentarer til længden af den tidsfrist, der er givet lovforslagets høringsparter. Da høringsparterne ikke har kommenteret dette i deres høringssvar.

3.1.1 Angående høringsfrist i lovforslaget

Angående § 87b skriver GA at en høringsperiode på 8 uger, kan være for kort i nogen sammenhæng på grund af projekternes kompleksitet.

Naalakkersuisut replicerer således i de almindelige bemærkninger:

"Høringsfristen svarer til den høringsfrist, der almindeligvis opereres med i Danmark."

Tilsvarende gælder for WWF:

"I forhold til høringsfristens længde på 8 uger bemærker WWF Verdensnaturfonden, at Grønlands Selvstyre skal være opmærksomme på, at det er en udfordring for både privatpersoner og mindre organisationer at finde tid og ressourcer til at gennemlæse det ofte omfattende og tekniske materiale."

Naalakkersuisut replicere således i de almindelige bemærkninger

"Høringsfristen svarer til den høringsfrist, der almindeligvis opereres med i Danmark."

Naalakkersuisuts replik synes i denne sammenhæng unødigt kort og affærdigende. Det ville have været mere dækkende, hvis Naalakkersuisut i forslagetets almindelige bemærkninger, havde forholdt sig til høringsparternes svar og fremførte argumenter, der kunne underbygge og forklare Naalakkersuisuts holdning til at høringsperiodens længde også i en grønlandsk kontekst fuldt ud bør følge det danske forbillede og være 8 uger. Udvalget udelukker ikke at sådanne argumenter kunne eksisterer, men de fremføres ikke.

Høringsparternes argumenter fremstår ikke som grundløse set i en bredere grønlandsk sammenhæng, hvor det er kendt, at organisationer og NGO ikke nødvendigvis har de samme administrative og økonomiske ressourcer til rådighed, som der kendes fra en dansk sammenhæng.

4. Samråd

I forbindelse med behandlingen af lovforslaget har Råstofudvalget indkaldt Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer i samråd. Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisut besvarelse vedlægges nærværende betænkning som bilag.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Det er udvalgets opfattelse at væsentlige problemstillinger angående forslaget blev belyst ved forslagets første behandling i Inatsisartut. Udvalget skal i den forbindelse henvise til de bemærkninger, der fremkom fra partiernes ordførere. Udvalget har i forbindelse med sin sagsbehandling indkaldt Naalakkersuisoq for Erhverv & Råstoffer i samråd med henblik på at modtage en uddybning af indholdet i lovforslaget. Udvalget har valgt at fokusere tre områder i lovforslaget:

- Lovforslagets høringsfrist, der er sat til at være 8 uger.
- Afgrænsningen af hvilket og hvor meget materiale, der skal lægges ud til høring.
- Hvorvidt der skal bruges Naalakkersuisut "skal" i stedet for lovforslagets "kan".

Udvalget har drøftet de modtagne oplysninger fra Naalakkersuisut. På baggrund af disse drøftelser og partiernes anskuelser og politiske ønsker kan udvalget i udgangspunktet samles om, at visse aspekter af lovforslaget bør ændres ved at Naalakkersuisut fremsætter ændringsforslag herom.

5.1 Omfanget af det materiale, der sendes i høring.

Spørgsmålet har været drøftet indgående under udvalgets arbejde, idet nogle medlemmer af udvalget finder, at alt materiale principielt bør udsendes. Der henvistes i den forbindelse til Naalakkersuisuts bemærkninger til KANUKOKAS hørings svar til § 87b, hvori Naalakkersuisut anfører:

"Et krav om at alt skal lægges ud kan betyde, at det virkelige relevante materiale forsvinder i mængden."

I forbindelse med udvalgets samråd oplyste Naalakkersuisoq, at det administrativt ville blive meget dyrt og besværligt, hvis alt materiale skulle udsendes til alle høringsparter samtidig med, at den store mængde materiale let kunne være medvirkende til at fjerne fokus fra de essentielle emner i høringen. Naalakkersuisoq oplyste, at man har til hensigt, at de dokumenter, der sendes i høring skrives på en forståelig måde, således at tekniske termer – om muligt – fjernes og alt overflødig stof fjernes, således at materialet vil være læsbart og forståeligt for de fleste med henblik på, at man let kan få et forholdsvist solidt billede af projektet. Samtidig oplyste Naalakkersuisoq, at øvrigt høringsmateriale ville kunne lægges på høringsportalen i den foreliggende form, således at det herfra kan downloades af interesserede høringsparter, i det omfang de finder det nødvendigt.

Udvalget er indforstået med denne fremgangsmetode og finder, at der herved er sikret, at høringerne bliver fremsendt på en overskuelig måde og med et forståeligt indhold. Samtidig er det sikret, at interesserede kan hente yderligere informationer via hjemmesiden. Udvalget finder, at det bør præciseres, at høringsfristen først løber fra det tidspunkt, hvor **alt** materialet er offentligt tilgængeligt

5.1.1 Afsluttende bemærkninger til lovforslaget

Inden udvalget overgår til sine indstillinger finder udvalget anledning til at fremkomme med generelle betragtninger omkring høringsprocesser og borgerinddragelse. Udvalget finder det positivt, at der med forslaget tages initiativ til at fastlægge formelle rammer for høringer på råstofområdet. Imidlertid bør Naalakkersuisut fremadrettet overveje om der ikke bør udarbejdes en generel lov om høringer, der kan udstikke alment gældende regler. Udvalget bemærker sig at Naalakkersuisut på samrådet ikke var afvisende overfor at undersøge spørgsmålet nærmere. Udvalget skal opfordre til at Naalakkersuisut i forbindelse med kommende høringer blandt andet på råstofområdet går i tænkeboks med hensyn til at overveje andre modeller og metoder for borgermøder og borgerinddragelse i stedet for den klassiske model med et panel, PowerPoint og spørgsmål fra salen.

5.2 Ønske om ændringsforslag fra Naalakkersuisut til lovforslagets 2. behandling

Udvalget vil nu fremkomme med de ønsker til ændringsforslag, som udvalget kan stå sammen om samt et ønske om et ændringsforslag fra et mindretal.

Et **mindretal i udvalget** bestående af **repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit** ønsker at Naalakkersuisut til dette forslags andenbehandling fremsætter et ændringsforslag, der forlænger høringsfristen i lovforslaget fra 8 til 10 uger, sådan som det også er påpeget fra flere høringsparters side. Inuit Ataqatigiit kan sagtens forstå dette ønske om en længere høringsfrist. Vi mener ikke at det vil være hæmmende for investeringsklimaet hvis vi forlænger fristen, sådan som Naalakkersuisut påstår. Hvis investorer fravælger vores land pga. at høringsfristen forlænges med 2 uger, virker det useriøst.

Vi er bekendt med, at vores NGO'er er få og små og at de ikke har mange ressourcer til rådighed til at udarbejde hørings svar. Derfor må de ofte hente hjælp fra eksterne eksperter. Det tager selvfølgelig ekstra tid og den ekstra tid vil vi gerne give dem. Naalakkersuisut henviser igen og igen til reglerne i Danmark, men den danske administration kører ikke på flere sprog og det kan derfor ikke sammenlignes. Vi har nogle helt andre vilkår her i landet. Endeligt er det et reelt problem, at høringsfristen ikke tager hensyn til helligdage. Vi foreslår derfor at høringsfristen skal tælles i arbejdsdage. Vi har konkrete eksempler på at vigtige lovforslag er sendt i høring lige inden jul, hvilket giver høringsparterne meget kort tid til at udarbejde deres hørings svar.

Et **enigt udvalg** anmoder Naalakkersuisut om til dette forslags 2. behandling at fremsætte et ændringsforslag til lovforslagets § 87 b stk. 2, hvoraf det fremgår, at høringsperioden løber fra den dag, hvor Naalakkersuisut gør ”alt” materialet offentlig tilgængeligt. Udvalget ønsker ordet ”alt” indsat i bestemmelsen.

Et **enigt udvalg** ønsker ligeledes, at Naalakkersuisut til dette forslags 2. behandling fremsætter ændringsforslag til lovforslagets:

§ 87 b stk. 3, hvor ”kan” ændres til ”skal”,

samt til lovforslagets

§ 95 a stk. 1, hvor ”kan” ændres til ”skal”.

6. Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagets realisering er beskrevet under forslagets almindelige bemærkninger. Udvalget har således tillid til, at Naalakkersuisut har undersøgt dette spørgsmål grundigt, og at ingen mulige afledte økonomiske konsekvenser vil kunne forekomme. Skulle forslaget mod forventning alligevel vise sig at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser, vil disse udgifter skulle afholdes indenfor de i forvejen afsatte bevillinger, hvilket i givet fald må medføre nedprioritering af andre tiltag.

7. Udvalgets indstillinger

Et **flertal i udvalget bestående af Siumut og Atassut** indstiller forslaget til vedtagelse i den form, forslaget har, når Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslag i overensstemmelse med opfordringerne fra et enigt udvalg.

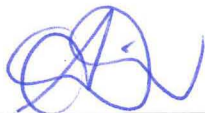
Et **mindretal i udvalget bestående af Inuit Ataqatigiit indstiller forslaget til vedtagelse** i den form, forslaget har, når Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslag i overensstemmelse med såvel opfordringerne fra et enigt udvalg som opfordringerne fra udvalgsmindretallet.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

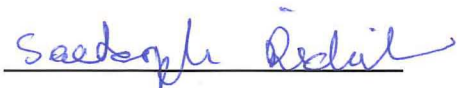

Gerhardt Petersen
Formand

Evelyn Frederiksen

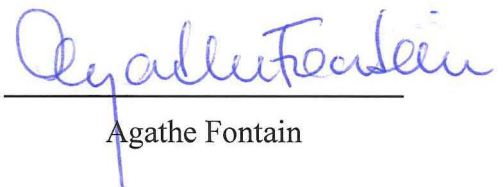

Saxtorph Didriksen

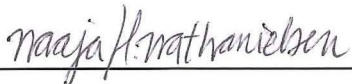

Per Berthelsen

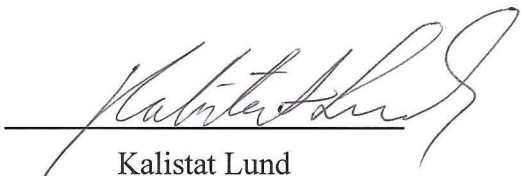

Agathe Fontain

Naaja Nathanielsen

Kalistat Lund

INATISARTUT

Naalakkersuisoq for Erhverv & Råstoffer
Jens Erik Kierkegaard/HER

Dato: 29. april 2014

J.nr.: 01.36.03.04-00005

**Indkaldelse til samråd med Inatsisartuts Råstofudvalg mandag den 5. maj 2014 kl.
10.00 i mødelokale 2**

Indledning

Råstofudvalget er i gang med at behandle FM2014 pkt. 132, der angår en ændring af Råstofloven, der fastlægger mere formelle rammer for høringsprocessen. Udvalget finder at der er behov for at indgå i en dialog med dig om forslagetets indhold. Udvalget finder derfor anledning til stille nedenstående spørgsmål.

Om høringer

1) Udvalget ønsker oplyst, hvordan befolkningen stilles i forhold til høringer i forbindelse med efterforskningsstilladelser. Ifølge loven er det jo ganske vanskeligt at give ansøgere til udnyttstilladelser et nej, hvis de har fulgt reglerne og lavet de undersøgelser der kræves - derfor er det vigtigt at få høringsprocessen meget tidligt i forløbet. I Australien var det jo allerede inden efterforskningen begyndte, at der var høringer.

1a) Ser du den australske fremgangsmåde, hvor der foretages en høring før efterforskningen igangsættes som en mulighed, der bør efterfølges i en grønlandsk sammenhæng?

1b) Kan du umiddelbart se praktiske forhold eller andre barrierer, der forhindrer, at man lader sig inspirere af det australske eksempel?

Om høringers længde

Det fremgår af lovforslaget at høringsperioden sættes til 8. uger, det fremgår desuden af lovforslagets almindelige bemærkninger, at en sådan høringsfrist er normal praksis i Danmark. Udvalget finder at det grundet de lokale grønlandske forhold kan være værd at overveje om høringsfristen ikke bør forlænges. Udvalget tænker her på, at høringsmateriale om råstofprojekter ofte er teknisk komplicerede, og det kræver tid og ressourcer at sætte sig ind i materialet. De grønlandske høringsparter og NGO'er har ikke nødvendigvis samme administrative ressourcer til rådighed, som man har i en dansk sammenhæng.

2.) Er der tekniske eller juridiske forhold, der forhindrer, at høringsperioden på 8 uger kan forlænges om det ønskes?

2a) Hvilken holdning har du til, at høringsperioden for eksempel blev sat til at vare 10 eller 12 uger og først starter den dag, den grønlandske version sendes i høring? Udvalget for-

moder i den sammenhæng, at du af demokratiske hensyn lægger vægt på et samtidigheds princip i udsendelse af høringsmaterialer på dansk og grønlandsk.

2b) Hvilke konkrete og praktiske overvejelser gør Naalakkersuisut sig i dag om processen EFTER høringsperiodens udløb. Der er flere kritiske røster, der påpeger at man reelt ikke bruger høringerne til noget. Fx blev olie- og mineralstrategien sendt ud dagen efter, at høringsfristen udløb?

2bb) Finder du selv, at det fremstår optimalt for offentlighedens tiltro til høringsprocesser, at man udsender en redegørelse én dag efter høringsfristens udløb?

2bbb) Udvalget kan i sammenhæng med ovenstående godt tænke sig, at du mere konkret redegør for, hvorledes Naalakkersuisut i sit arbejde på råstofområdet inddrager den viden mv., der fremkommer i forbindelse med borgermøder. Det synes ikke at fremstå helt klart, hvad man administrativt/praktisk gør i den forbindelse. Har borgernes bekymringer eller indsigelser ført til at der er sket ændringer i et givet råstofprojekt?

Om tekniske forhold i lovforslaget

Det fremgår af lovslagets § 95 at:

"§ 95 a. Naalakkersuisut kan oprette en fond, hvor berørte borgere, lokal-samfund og relevante organisationer i Grønland kan søge midler til at igangsætte undersøgelser og søge rådgivning til afdækning af særlige problemstillinger relateret til konkrete råstofprojekter i Grønland samt til at afholde møde om projektets påvirkning af samfundet og miljøet."

3) Hvorfor bruges "kan" i foreliggende bestemmelse? det synes i udgangspunktet at være mere klart at benytte begrebet "skal" i forbindelse med nærværende lovforslag. Dette set i lyset af, at fonden kan medvirke til en yderligere styrkelse af den folkelige inddragelse?

3a) Det samme gør sig gældende i § 87b, stk. 3 Bør "kan" ikke ændres til "skal"? Det fremstår heller ikke i sammenhæng med ovenstående bestemmelse som entydigt nødvendigt, at begrebet "kan" benyttes i stedet for "skal"

3aa) Udvalget skal anmode dig om at redegøre for, om den fond, der tænkes etableret i § 95, er sammenfaldende med den pulje, der er afsat på hovedkonto 10.06 27. til uafhængige undersøgelser på råstofområdet, hvis ja. Bør det så ikke afdækkes, om der er problemer i forhold til formål, ansøgerfelt osv.?

Mængden af materialer der sendes til høring

Det fremgår af forslagens almindelige bemærkninger at:

"Transparency International Greenland anfører, at rationalet bag ikke at offentliggøre alle informationer er uklart og ikke i overensstemmelse med meroffentlighedsprincippet."

Der er ikke tale om at materialet ikke ønskes offentliggjort, men at en del af god borgerinddragelse er at gøre relevant materiale tilgængeligt. Et krav om at alt skal lægges ud kan betyde, at det virkelige relevante materiale forsvinder i mængden.”

4) Udvalget skal anmode dig om at begrunde, hvorfor det ikke er ønskeligt, at alt materiale omkring en høring eller en forhøring lægges ud til offentligheden.

4a) Som et supplement til spg 4. ønsker udvalget det oplyst, hvor mange sider en potentiel høring ville fylde, hvis alt uden sortering blev lagt ud til offentligheden?

4b) Vil udarbejdelse af en læsevejledning kunne modvirke, at relevant materiale vil forsvinde i mængden?

Om formen på borgermøder

5)Hvilke tanker gør Naalakkersuisut sig om selve formen for borgermøder, hvor det i dag er en begrænset gruppe, der kommer i tale og som høres. Kan man forestille sig andre modeller, der i højere grad inddrager flere borgere. Modellen med et panel, et powerpoint show og spørgsmål og svar fra salen er ikke altid optimal.

5a) Overvejer Naalakkersuisut at forsøge sig med andre modeller for inddragelse i forbindelse med kommende borgermøder?

En generel lov om høringer

6)Hvordan forholder Naalakkersuisut sig til ønsket om en generel lov omkring høringer og borgerinddragelse? Hvilke argumenter, finder Naalakkersuisut, taler imod en sådan lov?

Formidling

7)Det vil være positivt og godt for inddragelsen af befolkningen at høringer transmitteres via tv og radio. Anser Naalakkersuisut dette for realistisk?

Udvalget påregner at stille opfølgende spørgsmål under samrådet.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse om prioriteringer og målsætninger inde for dit ressort. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til Dje@inatsisartut.gl senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til Udvalgets tolk umiddelbart ved samrådets begyndelse.

På udvalgets vegne

Gerhardt Petersen
Udvalgsformand

Indkaldelse til samråd med Inatsisartuts Råstofudvalg mandag den 5. maj 2014 kl. 10.00 i mødelokale 2

5. maj 2014
Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isi-
in@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Indledning

Råstofudvalget er i gang med at behandle FM2014 pkt. 132, der angår en ændring af Råstofloven, der fastlægger mere formelle rammer for høringsprocessen. Udvalget finder at der er behov for at indgå i en dialog med dig om forslaget indhold. Udvalget finder derfor anledning til stille nedenstående spørgsmål.

Om høringer

1) Udvalget ønsker oplyst, hvordan befolkningen stilles i forhold til høringer i forbindelse med efterforskningstilladelser. Ifølge loven er det jo ganske vanskeligt at give ansøgere til udnyttstilladelser et nej, hvis de har fulgt reglerne og lavet de undersøgelser der kræves - derfor er det vigtigt at få høringsprocessen meget tidligt i forløbet. I Australien var det jo allerede inden efterforskningen begyndte, at der var høringer.

Svar

I forbindelse med efterforskningstilladelser – og for den sags skyld også forundersøgelser-tilladelser – er det vigtigt ikke at drukne befolkningen med generelle og ofte ikke konkrete oplysninger. Langt de fleste efterforskningstilladelser bliver aldrig til miner og ofte bliver tilladelserne opgivet igen efter få års efterforskning. Det følger allerede af råstofloven at der skal foretages VVM og VSB undersøgelser og herunder høringer ved alle projekter som kan have en stor påvirkning på samfund miljø herunder bl.a. olieefterforskningsboringer og mineansøgninger.

Naalakkersuisut har valgt at sende efterforskningstilladelser i høring hos relevante interessenter, såsom den lokale kommune og lign. Der pågår derfor løbende en høring af efterforskningstilladelser i Grønland. Offentligheden har derudover

adgang til råstofmyndighedens hjemmeside (www.govmin.gl), hvor de ansøgte områder bliver gjort tilgængelige for befolkningen.

Derudover er det vigtigt at skelne mellem om der er tale om formelle krav til gennemførelse af offentlige høringer ved en given aktivitet og selskabernes forpligtelse til selv at drage omsorg for borgerinddragelse og information i de nære lokalsamfund.

1a) Ser du den australske fremgangsmåde, hvor der foretages en høring før efterforskningen igangsættes som en mulighed, der bør efterfølges i en grønlandsk sammenhæng?

Svar

Naalakkersuisut er altid åbne overfor hvordan høringer bliver foretaget i andre lande, og er derfor indstillet på at se på om man kan overføre gode erfaringer fra eksempelvis Australien til Grønland. I den forbindelse er det vigtigt at skelne mellem offentlige høringer og selskabernes egne tiltag omkring borgerinddragelse og information til lokalsamfundene i de områder, hvor man planlægger en efterforskningsaktivitet.

Australien adskiller sig fra Grønland ved at der er privat ejendomsret til jorden mens retten til undergrunden udøves af lokalregeringerne. Det betyder at der altid typiske vil være nogle private interesseret involveret, når der skal meddeles efterforskningstilladelser i Australien.

1b) Kan du umiddelbart se praktiske forhold eller andre barrierer, der forhindrer, at man lader sig inspirere af det australske eksempel?

Svar

Spørgsmålet kan ikke besvares dækkende før der er foretaget en komparativ gennemgang af de australske regler og praksis på området. Som oven for anført adskiller Australien sig fra Grønland ved at der er privat ejendomsret til jorden mens retten til undergrunden udøves af lokalregeringerne. Naalakkersuisut er altid åben overfor hvordan høringer bliver foretaget i andre lande, og hvilke erfaringer man har gjort sig på området i Australien.

Om høringers længde

Det fremgår af lovforslaget at høringsperioden sættes til 8. uger, det fremgår desuden af lovforslagets almindelige bemærkninger, at en sådan høringsfrist er normal praksis i Danmark. Udvalget finder at det grundet de lokale grønlandske

forhold kan være værd at over-veje om høringsfristen ikke bør forlænges. Udvalget tænker her på, at høringsmateriale om råstofprojekter ofte er teknisk komplicerede, og det kræver tid og ressourcer at sætte sig ind i materialet. De grønlandske høringsparter og NGO'er har ikke nødvendigvis samme administrative ressourcer til rådighed, som man har i en dansk sammenhæng.

2.) Er der tekniske eller juridiske forhold, der forhindrer, at høringsperioden på 8 uger kan forlænges om det ønskes?

Svar

Der er ses ikke at være forhold som er til hinder for at der politisk træffes beslutning om forlængelse af høringsperioderne. Imidlertid er det vigtigt at rammevilkår for industrien er konkurrencedygtige med andre lande. Stabile rammevilkår der er sammenlignelige med andre minelande kan være afgørende for at industrien vælger at investere i opbygning af en minelsektor i Grønland. For industrien vil en forlængelse af høringsperioden opleves som en teknisk barrier, der vil forkorte den tid der er til rådighed for de aktiviteter, der kun kan udføres udenfor vinterperioden. Mineralindustrien er globalt i en bølgedal og der er øget konkurrence om investeringer minelandene imellem. Er Grønland ikke konkurrencedygtig vil investeringen gå udenom Grønland og dermed vil vi gå glip af de skatteindtægter og nye arbejdspladser som vi har så hårdt brug for.

2a) Hvilken holdning har du til, at høringsperioden for eksempel blev sat til at vare 10 eller 12 uger og først starter den dag, den grønlandske version sendes i høring? Udvalget formoder i den sammenhæng, at du af demokratiske hensyn lægger vægt på et samtidigheds princip i udsendelse af høringsmaterialer på dansk og grønlandsk.

Svar

Høringerne starter først den dag den grønlandske version og andre relevante versioner bliver sendt i høring. Ved at øge høringsperioden til 10 eller 12 uger strammes reglerne i forhold til hvad der er praksis i en række andre lande, herunder Danmark. Naalakkersuisut har derfor fundet det rimeligt at sætte perioden til 8 uger. I forlængelse heraf er det hensigten, at de dokumenter som sendes i offentlig høring skrives på en forståelig måde, således at tekniske termer – om muligt – fjernes og alt overflødig stof slettes. På denne måde får vi forhåbentlig nogle dokumenter som vil være læsbare og forståelige for de fleste. Formålet med at udarbejde en VSB- og VVM rapport og et ikke-teknisk resumé er, at menigmand skal skabe sig et forholdsvist solidt billede af projektet, uden nødvendigvis at skulle læse tusindvis af tekniske sider igennem. Naalakkersuisut har

ikke grundlag for at antage at en forlængelse høringsperioden til 10 eller 12 uger vil betyde at kvaliteten og dybden i hø-ringsvarerne vil blive forbedret, Derimod vil en forlængelse blive oplevet af industrien som endnu en barriere for igangsæt-telse af råstofprojekter. Dette vil negativt påvirke muligheden for at skabe nye arbejdspladser og indtægter.

2b) Hvilke konkrete og praktiske overvejelser gør Naalakkersuisut sig i dag om processen EFTER høringsperiodens udløb. Der er flere kritiske røster, der påpe-ger at man reelt ikke bruger høringerne til noget. Fx blev olie- og mineralstrategien sendt ud dagen efter, at høringsfristen udløb?

Svar

Til belysning af omstændighederne omkring udsendelse af olie- og mineralstra-tegien kan jeg oplyse, at der var tale om en nøje tilrettelagt proces der skulle sik-re at offentligheden kunne komme med inputs og kommentarer til strategipapiret samtidigt med at tidsfrister for en behandling på Inatsisartuts forårssamling 2014 blev overholdt.

En længere høringsfrist eller en langsommere behandling af de indgåede hø-ringssvar ville have medført, at strategien ikke kunne oversendes rettidigt så-fremt den skulle blive optaget som dagsordenpunkt til forhandling på forårssam-lingen 2014.

Flere centrale høringssvar var indgået tidligt i processen og var således allerede blevet indarbejdet i god tid før høringsfristens udløb. Det drejer sig bl.a. om hø-ringssvar og andre bidrag for Departementet for Finanser og Indenrigsanliggen-der ligesom mit departement havde været i løbende dialog med Departementet for Sundhed og Infrastruktur og Departementet for Miljø og Natur.

Ved høringsfristens udløb blev alle (nye) høringssvar gennemarbejdet og evalue-ret løbende af Naalakkersuisut med henblik på indarbejdelse i dokumentet. De-partementet havde med henblik herpå disponeret mandskabsressourcer hen over hele weekenden 7. februar til 9. februar 2014.

Høringssvarende gav anledning til en række justeringer/ændringer. I høringssno-tatet, der ligger på Naalakkersuisut's høringportal, fremgår høringssvar for hø-ringssvar, hvilke ændringer, dette har givet anledning til.

Tidsplanen for arbejdet med høringssvarene og den tekniske færdiggørelse her-uder oversættelser var meget stram. Det er min klare opfattelse, at arbejdet blev

gennemført professionelt og forsvarligt. En længere tid til efterbehandling ville næppe have givet et anderledes resultat.

En ny opdateret VSB vejledning (Vurdering af Samfundsmæssig Bæredygtighed) er sendt i offentlig høring på selvstyrets høringsportal med et nyt afsnit omkring udarbejdelse af en hvidbog. Hvidbogens formål er, på en overskuelig måde, at håndtere og besvare alle de høringskommentarer der fremkommer i løbet af høringsperioden. Det skal fremgå eksempelvis af hvidbogen, hvor de konkrete ændringer til rapporterne specifikt bliver indsat. Hvidbogen bliver desuden gjort offentlig tilgængelig, således at den enkelte borger kan se hvordan hans/hendes kommentar er blevet håndteret.

2bb) Finder du selv, at det fremstår optimalt for offentlighedens tiltro til høringsprocesser, at man udsender en redegørelse én dag efter høringsfristens udløb?

Svar

Olie- og mineralstrategien er på sin forside dateret 8. februar 2014. Sent lørdag den 8. var de fleste ændringer, som høringen gav anledning til indarbejdet. Papiret blev derfor dateret og gik i trykken. Senere i weekenden blev enkelte yderligere justeringer foretaget – og de relevante sider udskiftet. Det endelige arbejde med indpasning af høringssvarene kan derfor ikke siges at være afsluttet før mandag den 10. februar 2014. Som eksempel kan jeg bl.a. nævne, at en række selskabers bekymringer omkring skattegrundlaget blev vurderet og taget til efterretning og tilpasset, således at balancen mellem selskabernes provenu og Government Take er blevet mere afbalanceret.

Jeg synes ikke, at man kan sige, at en langsommere arbejdstakt i Naalakkersuisut automatisk medfører bedre beslutninger. Jeg må derfor afvise den grundantagelse der synes at ligge i spørgsmålet. I det konkrete tilfælde var hele processen omkring bearbejdning og indarbejdelse af høringssvar som omtalt tidligere nøje planlagt.

2bbb) Udvalget kan i sammenhæng med ovenstående godt tænke sig, at du mere konkret redegør for, hvorledes Naalakkersuisut i sit arbejde på råstofområdet inddrager den viden mv., der fremkommer i forbindelse med borgermøder. Det synes ikke at fremstå helt klart, hvad man administrativt/praktisk gør i den forbindelse. Har borgernes bekymringer eller indsigelser ført til at der er sket ændringer i et givet råstofprojekt?

Svar:

Jeg vil gerne henvise til svaret i 2b. Det fremgår klart af hvidbogen til hvert enkelt projekt, hvordan borgernes bekymringer og indsigelser har ført til ændringer i selskabernes projekt og tilhørende VSB- og VVM rapporter. Derudover inddrages en række interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter, i forbindelse med udarbejdelse af de efterfølgende såkaldte IBA aftaler (trepartsaftaler), hvor indholdet i selskabernes VSB rapporter mere konkret bliver omformuleret til konkrete mål og forpligtelser. Disse IBA aftaler bliver gjort offentligt tilgængelige.

Om tekniske forhold i lovforslaget

Det fremgår af lovslagets § 95 at:

”§ 95 a. Naalakkersuisut kan oprette en fond, hvor berørte borgere, lokalsamfund og relevante organisationer i Grønland kan søge midler til at igangsætte undersøgelser og søge rådgivning til afdækning af særlige problemstillinger relateret til konkrete råstofprojekter i Grønland samt til at afholde møde om projektets påvirkning af samfundet og miljøet.”

3) Hvorfor bruges ”kan” i foreliggende bestemmelse? det synes i udgangspunktet at være mere klart at benytte begrebet ”skal” i forbindelse med nærværende lovforslag. Dette set i lyset af, at fonden kan medvirke til en yderligere styrkelse af den folkelige inddragelse?

3a) Det samme gør sig gældende i § 87b, stk. 3 Bør ”kan” ikke ændres til ”skal”? Det fremstår heller ikke i sammenhæng med ovenstående bestemmelse som entydigt nødvendigt, at begrebet ”kan” benyttes i stedet for ”skal”

Svar 3 og 3a.

Bestemmelsen i § 95 a i lovforslaget er en bemyndigelsesbestemmelse, der giver Naalakkersuisut en bemyndigelse til ved bekendtgørelse at udstede regler om oprettelse af fonden. En bemyndigelsesbestemmelse betyder at der overlades en skønsmæssig beføjelse til Naalakkersuisut til administrativt at fastsætte de nærmere regler. Ud fra en Lovteknisk vurdering bør ordet ”kan” bibeholdes. Videre gælder det særlige at Naalakkersuisut skal søges om optagelse af et beløb på finansloven der kan indskyldes i fonden ved dennes etablering.

3aa) Udvalget skal anmode dig om at redegøre for, om den fond, der tænkes etableret i § 95, er sammenfaldende med den pulje, der er afsat på hovedkonto

10.06 27. til uafhængige undersøgelser på råstofområdet, hvis ja. Bør det så ikke afdækkes, om der er problemer i forhold til formål, ansøgerfelt osv.?

Svar

Det er tanken at den omtalte bevilling på finansloven kan anvendes som indskud af midler i en kommende fond. Der vil blive udarbejdet nærmere retningslinjer for ansøgningsprocessen og anvendelse af midler.

Mængden af materialer der sendes til høring

Det fremgår af forslagets almindelige bemærkninger at:

”Transparency International Greenland anfører, at rationale bag ikke at offentliggøre alle informationer er uklart og ikke i overensstemmelse med offentlighedsprincippet.

Der er ikke tale om at materialet ikke ønskes offentliggjort, men at en del af god borgerinddragelse er at gøre relevant materiale tilgængeligt. Et krav om at alt skal lægges ud kan betyde, at det virkelige relevante materiale forsvinder i mængden.”

4) Udvalget skal anmode dig om at begrunde, hvorfor det ikke er ønskeligt, at alt materiale omkring en høring eller en forhøring lægges ud til offentligheden.

Svar

Det kan være problematisk at frigive en stor mængde data på en gang, således at befolkningen selv stilles overfor at skulle sortere i dokumenterne. Det er ikke en hensigtsmæssig måde at formidle data på, da de centrale dokumenter og rapporter kan drukne i mængden.

Målet er at gøre materielt letlæseligt for befolkningen på de relevante sprog til gavn for flest mulige borgere. Naalakkersuisut har en pligt til dette.

4a) Som et supplement til spg 4. ønsker udvalget det oplyst, hvor mange sider en potentiel høring ville fylde, hvis alt uden sortering blev lagt ud til offentligheden?

Svar

Der kan ikke gives et entydigt svar på spørgsmålet, da det er projektafhængigt og mængden af dokumenter kan variere meget fra projekt til projekt. Det afhænger bl.a. af hvor mange anlæg m.v. der skal bygges og hvor i Grønland projektet er beliggende.

4b) Vil udarbejdelse af en læsevejledning kunne modvirke, at relevant materiale vil forsvinde i mængden?

Svar:

Naalakkersuisut har overvejet om man skulle udarbejde en læsevejledning i forbindelse med de offentlige høringer. Dette forslag vil Naalakkersuisut gerne arbejde videre med.

Om formen på borgermøder

5)Hvilke tanker gør Naalakkersuisut sig om selve formen for borgermøder, hvor det i dag er en begrænset gruppe, der kommer i tale og som høres. Kan man forestille sig andre modeller, der i højere grad inddrager flere borgere. Modellen med et panel, et powerpoint show og spørgsmål og svar fra salen er ikke altid optimal.

Svar:

Offentlige høringsmøder og inddragelse af borgere i forbindelse med diverse projekter er en proces som skal tilpasses løbende. Man vil derfor godt kunne forestille sig andre modeller evt. som supplement til de allerede afprøvede. Jeg tror i den sammenhæng det er vigtigt at se borgerinddragelse i et bredere perspektiv end blot de offentlige høringsmøder. Udover disse høringsmøder foregår der en række borgerrelaterede tiltag, ikke mindst tiltag som initieres af selskaberne. Som information og input til de udarbejdede rapporter foretages der interviews, en-til-en møder, fokusgruppemøder og workshops m.v. Alle disse aktiviteter foregår før, under og efter de omtalte offentlige høringsmøder og vedrører ofte specifikt udpegede interessenter, herunder almindelige borgere.

5a) Overvejer Naalakkersuisut at forsøge sig med andre modeller for inddragelse i forbindelse med kommende borgermøder?

Svar

Andre modeller og tiltag overvejes løbende. De erfaringer der er opsamlet ved tidligere møder, vil også blive brugt ved fremtidige møder. Naalakkersuisut kan dog konstatere at den klassiske model med et panel, powerpoint og spørgsmål fra salen bliver brugt ved en række andre borger- og høringsmøder og at det er model der giver en direkte dialog mellem borger og politiker.

En generel lov om høringer

6)Hvordan forholder Naalakkersuisut sig til ønsket om en generel lov omkring høringer og borgerinddragelse? Hvilke argumenter, finder Naalakkersuisut, taler imod en sådan lov?

Svar:

Naalakkersuisut er ikke afvisende overfor tanken om en generel lov omkring høringer og borgerinddragelse, men før der kan svares dækkende på spørgsmålet må der laves nær-mere undersøgelser og vurderinger. Det er dog Naalakkersuisut vurdering at dette ikke skal medføre en udsættelse af de forbedringer af høringsprocesserne der lægges op til med forslag til ændring af råstofloven.

Formidling

7) Det vil være positivt og godt for inddragelsen af befolkningen at høringer transmitteres via tv og radio. Anser Naalakkersuisut dette for realistisk?

Svar:

Naalakkersuisut er enige i at det som udgangspunkt vil være positivt at høringer transmitteres via tv og radio. Det står dog medierne frit for at vælge at stille op til disse arrangementer med henblik på en transmission. Det skal bemærkes, at der tidligere har været tv-transmission bl.a. i forbindelse med en af London Mining høringerne.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Jens Erik Kirkegaard